

Miljø- og
Fødevareministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 25. februar 2019

Miljø- og fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr. 21 til L 147, forslag til lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, stillet den 20. februar 2019 af Trine Torp (SF).

Spørgsmål nr. 21 til L 147

"Stigning i udvaskning af nitrat fra rodzonen og til overfladevand er i strid med Nitratdirektivet og Vandrammedirektivet. Hvordan kan lovforslaget styrkes, sådan at dette præciseres, og sådan at regeringen forpligtes til at standse enhver stigende tendens i udvaskningen til grundvand og overfladevand med de virkemidler, som loven giver beføjelser til?"

Svar

Det fremgår af nitratdirektivets artikel 1, at direktivet har til formål at nedbringe vandforurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget og at forebygge yderligere forurening af denne art. Det afgørende er her, om der forekommer vandforurening, eller om en stigning i udledningen vurderes at ville medføre vandforurening.

Der er forskel på udvaskning, der foregår i rodzonen og udledning, som er næringsstoffer, der ender i vandmiljøet og kan påvirke dette. Det vil ikke være al udvaskning af nitrat fra rodzonen, der betragtes som forurening. Der vil formentlig være situationer, hvor man kan sige, at en stigning i udvaskningen vil konstituere en vandforurening og situationer, hvor det ikke konstituerer en vandforurening. Det afhænger bl.a. af retentionen i jorden og vandmiljøets sårbarhed.

Det vil også have betydning, om tendensen er kort- eller langvarig, og om der er tale om en væsentlig eller uvæsentlig udvikling. Der vil altid forekomme naturlige variationer, og derfor planlægges vandindsatsen over længere tidsperioder. Det sikrer et mere robust grundlag for at vurdere udviklingstendenser.

Efter vandrammedirektivets artikel 4, skal medlemslandene som udgangspunktet forebygge forringelse af tilstanden for alle overfladevandområder og grundvandsforekomster og beskytte, forbedre og restaurere alle overfladevandområder og grundvandsforekomster med henblik på at opnå god tilstand for overfladevand og grundvand. Medlemsstaterne må som udgangspunkt ikke meddele tilladelser mv., der medfører forringelse eller risiko for, at miljømålet ikke nås.

EU-Domstolen har defineret begrebet forringelse, som ikke nødvendigvis omfatter enhver stigning i udledningen til et overfladevand. Medlemsstaterne er dog forpligtet til at opnå en gradvis forbedring af tilstanden, hvis miljømålet er udskudt til efter 2021. Det vil normalt forudsætte, at der ikke sker stigninger i kvælstofudledningen.

Da det derfor er vurderingen, at Danmark ikke er forpligtet efter direktiverne til at reagere på enhver stigende tendens i udvaskningen, er jeg heller ikke enig i forudsætningen for, at der skulle indsættes en bestemmelse i lovforslaget, hvori det præciseres, at jeg ved administrationen af de virkemidler, der er reguleret ved lovforslaget, er forpligtet til at standse enhver stigende tendens i udvaskningen til grundvand og overfladevand.

Det fremgår i øvrigt af pkt. 8.1.3 i lovforslagets bemærkninger, at Danmark efter nitratdirektivet er forpligtet til at skærpe tiltag i nitrathandlingsprogrammet, så snart det står klart, at dette er nødvendigt, samt at ministerens hjemler i lovforslaget til at fastsætte eller ændre regler vedrørende kvælstofreducerende tiltag, der implementerer nitratdirektivet, fastholdes.

Jakob Ellemann-Jensen

/

Jacob Nielsen